Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 3ης Μαΐου 2018*

«Ρήτρα διαιτησίας – Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) και πρόγραμμα-πλαίσιο "Ορίζων 2020" για την έρευνα και την καινοτομία – Αναστολή των πληρωμών και καταγγελία των συμβάσεων επιχορηγήσεως κατόπιν οικονομικού ελέγχου – Αίτημα καταβολής των ποσών που οφείλει η Επιτροπή στο πλαίσιο της εκτελέσεως των συμβάσεων επιχορηγήσεως – Εξωσυμβατική ευθύνη»

Στην υπόθεση T-48/16,

Sigma Orionis SA, με έδρα τη Valbonne (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους S. Orlandi και T. Martin, δικηγόρους,

ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον F. Dintilhac και την M. Siekierzyńska,

εναγομένης,

με αντικείμενο, αφενός, αίτημα, δυνάμει του άρθρου 272 ΣΛΕΕ, να υποχρεωθεί η Επιτροπή να καταβάλει στην ενάγουσα τα ποσά που οφείλονται βάσει συμβάσεων οι οποίες συνάφθηκαν στο πλαίσιο του εβδόμου προγράμματος-πλαισίου δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία και, αφετέρου, αίτημα, βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ, για την αποκατάσταση της ζημίας την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη η ενάγουσα καθόσον η Επιτροπή παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, P. Nihoul (εισηγητή) και J. Svenningsen, δικαστές,

γραμματέας: M. Marescaux

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Ιουνίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η ενάγουσα, Sigma Orionis SA, είναι εταιρία γαλλικού δικαίου η οποία δραστηριοποιείται στη διάδοση και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων ευρωπαϊκών έργων στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής.

2 Η ενάγουσα συνήψε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 36 συμφωνίες επιχορηγήσεως στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) (στο εξής: PC7) το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το PC7 (ΕΕ 2006, L 412, σ. 1).

3 Εξάλλου, οι ίδιοι συμβαλλόμενοι συνήψαν οκτώ συμφωνίες επιχορηγήσεως στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» (στο εξής: H2020) το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του H2020 και την κατάργηση της απόφασης 1982/2006/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 347, σ. 104).

Η έρευνα που διεξήγαγε η OLAF

4 Στις 24 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) κίνησε διαδικασία έρευνας σε βάρος της ενάγουσας σχετικά με φερόμενες παραποιήσεις φύλλων χρόνου εργασίας και υπερβολικά ωρομίσθια στο πλαίσιο των έργων που υπάγονται στο PC7.

5 Η έρευνα αυτή βασιζόταν στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 248, σ. 1).

6 Στις 14 Απριλίου 2014, η ενάγουσα ειδοποιήθηκε, από την OLAF, για την κίνηση της έρευνας που την αφορούσε. Στο πλαίσιο αυτό, της ζητήθηκαν ορισμένα έγγραφα. Επιπλέον, ελήφθησαν μαρτυρικές καταθέσεις πρώην εργαζομένων της ενάγουσας.

7 Τα στοιχεία αυτά έπεισαν την OLAF ότι ήταν αναγκαίο να προβεί σε επιτόπιο έλεγχο βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ 1996, L 292, σ. 2).

8 Με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 2014, η OLAF ενημέρωσε την εισαγγελία της Grasse (Γαλλία) για την πρόθεσή της να προβεί σε ελέγχους και εξακριβώσεις στην έδρα της ενάγουσας. Με την επιστολή αυτή, η OLAF ζητούσε επίσης κάθε αναγκαία συνδρομή των γαλλικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της λήψεως προληπτικών μέτρων στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξεως για τη διαφύλαξη των αποδεικτικών στοιχείων.

9 Από τις 2 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2014, η OLAF προέβη στους εν λόγω επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις. Οι ελεγκτές συνέλλεξαν έγγραφα και πληροφορίες. Εξέτασαν δύο εμπλεκόμενα πρόσωπα και πέντε μάρτυρες παρουσία του δικηγόρου της ενάγουσας.

10 Στις 28 Απριλίου 2015, η OLAF παρέσχε στα δύο εμπλεκόμενα πρόσωπα τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των πραγματικών περιστατικών που τα αφορούσαν.

11 Εν συνεχεία, η OLAF διαβίβασε στις υπηρεσίες της Επιτροπής την τελική έκθεσή της. Με την έκθεση αυτή συνέστησε στην Επιτροπή να προβεί στην ανάκτηση του ποσού του 1 545 759 ευρώ και να εξετάσει το ενδεχόμενο επιβολής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 109 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1).

Παρέμβαση της Επιτροπής

12 Με έγγραφο της 7ης Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή ενημέρωσε την ενάγουσα σχετικά με την πρόθεσή της να επιβάλει διοικητική κύρωση συνιστάμενη στον αποκλεισμό της ενάγουσας για χρονικό διάστημα πέντε ετών από κάθε συμμετοχή σε διαδικασία αναθέσεως δημόσιας συμβάσεως ή παροχής επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναστείλει τις πληρωμές που αφορούν δεκαπέντε έργα υπαγόμενα στο PC7 και πέντε έργα εγκριθέντα στο πλαίσιο του H2020 καθώς και να θέσει τέρμα τόσο στη συμμετοχή της σε δώδεκα έργα υπαγόμενα στο PC7 και στο σύνολο των εγκριθέντων στο πλαίσιο του H2020 έργων όσο και στη συμμετοχή της στην προετοιμασία έξι συμφωνιών επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του H2020.

13 Με το ίδιο αυτό έγγραφο, η ενάγουσα κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί των ως άνω μέτρων που προτίθετο να λάβει η Επιτροπή.

14 Ως απάντηση, η ενάγουσα, με επιστολή της 28ης Οκτωβρίου 2015, αμφισβήτησε την έκθεση της OLAF. Υποστήριξε ότι ο οργανισμός αυτός δεν είχε προσκομίσει καμία απόδειξη περί της υπάρξεως απάτης. Επισήμανε επίσης, στην επιστολή αυτή, ότι τα συμπεράσματα της OLAF ήταν εσφαλμένα και έβαιναν πέραν του εύλογου μέτρου.

15 Κατόπιν της αλληλογραφίας αυτής, η Επιτροπή κοινοποίησε στην ενάγουσα την καταγγελία της συμμετοχής της σε τρεις ομάδες συμφωνιών καθώς και, για ορισμένες εκ των συμφωνιών αυτών, την αναστολή των πληρωμών.

16 Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει δύο συμφωνίες επιχορηγήσεως συναφθείσες στο πλαίσιο του PC7, οι οποίες φέρουν αντίστοιχα τους αριθμούς 612451 – CRe-AM και 610947 – RAPP. Με έγγραφο της 1ης Δεκεμβρίου 2015, η Επιτροπή αποφάσισε να αναστείλει τις τρέχουσες και μελλοντικές πληρωμές καθώς και να καταγγείλει τη συμμετοχή της ενάγουσας στις δύο αυτές συμφωνίες. Με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 2015, η ενάγουσα υπέβαλε ένσταση ενώπιον της επιτροπής Redress II, επιτροπής προσφυγών συσταθείσας στο πλαίσιο της Επιτροπής στην οποία γίνεται αναφορά στο σημείο 5.3 του παραρτήματος της αποφάσεως 2011/161/ΕΕ Ευρατόμ της Επιτροπής, της 28ης Φεβρουαρίου 2011, η οποία τροποποιεί την απόφαση Ε(2008) 4617 σχετικά με τους κανόνες για τις διαδικασίες υποβολής, αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης προτάσεων για έμμεσες δράσεις στο πλαίσιο του [PC7] και στο πλαίσιο του εβδόμου προγράμματος-πλαισίου δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (2007-2011) (ΕΕ 2011, L 75, σ. 1). Στις 29 Ιανουαρίου 2016, η επιτροπή Redress II απέρριψε την εν λόγω ένσταση. Έκρινε ότι οι διαδικασίες αναστολής, προκαταρκτικής ενημερώσεως και καταγγελίας της συμμετοχής είχαν διεξαχθεί σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες που ισχύουν. Με έγγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 2016, η Επιτροπή επιβεβαίωσε, κατόπιν της απορρίψεως της ενστάσεως από την επιτροπή Redress II, την απόφασή της να καταγγείλει τη συμμετοχή της ενάγουσας στις δύο αυτές συμφωνίες.

17 Η δεύτερη ομάδα συμφωνιών αφορά τις συμφωνίες υπ' αριθ. 609154 – Performer και 314671 – Resilient, οι οποίες συνάφθηκαν επίσης στο πλαίσιο του PC7. Για τις συμφωνίες αυτές, η αναστολή των πληρωμών και η καταγγελία της συμμετοχής της ενάγουσας κοινοποιήθηκαν, αντιστοίχως, στις 26 και 28 Ιανουαρίου 2016.

18 Η τρίτη ομάδα συμφωνιών αφορά το υπαγόμενο στο H2020 έργο και, στο πλαίσιο αυτό, τη συμφωνία που φέρει τον αριθμό 645775 – Dragon Star Plus. Στις 27 Ιανουαρίου 2016, η Επιτροπή δήλωσε στον συντονιστή του έργου ότι είχε ληφθεί μέτρο καταγγελίας της συμμετοχής της ενάγουσας.

Εθνικές διαδικασίες

19 Η OLAF, αφού κοινοποίησε στην Επιτροπή την έκθεσή της, τη διαβίβασε στις γαλλικές αρχές με τη σύσταση να κινηθεί, για τις διαπιστωθείσες πράξεις, ποινική διαδικασία, σε εθνικό επίπεδο, βάσει του γαλλικού δικαίου, στο μέτρο που οι εν λόγω πράξεις ενέπιπταν στο δίκαιο αυτό.

20 Κατόπιν της επικοινωνίας αυτής, ο procureur de la République de Grasse (εισαγγελέας της Grasse, Γαλλία) διέταξε, στις 10 Απριλίου 2015, την κίνηση προκαταρκτικής έρευνας κατ' αγνώστων με την κατηγορία της απάτης για τις τελεσθείσες μεταξύ της 14ης Νοεμβρίου 2011 και της 10ης Απριλίου 2015 πράξεις σε βάρος της Ένωσης. Στις 15 Οκτωβρίου 2015, απαγγέλθηκαν κατηγορίες για απάτη στην ενάγουσα, στον διευθύνοντα σύμβουλό της και σε δύο στελέχη της.

21 Επιληφθέν της υποθέσεως, το chambre de l'instruction (ανακριτικό τμήμα) του cour d'appel της Aix-en-Provence (εφετείου Aix-en-Provence, Γαλλία) (στο εξής: chambre de l'instruction) εξέδωσε απόφαση, στις 17 Δεκεμβρίου 2015, με την οποία κήρυξε ανίσχυρα τα στοιχεία που είχαν χρησιμοποιήσει οι γαλλικές αρχές στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας που είχε κινηθεί στη Γαλλία κατά της ενάγουσας, του διευθύνοντος συμβούλου της και των δύο προαναφερθέντων στελεχών της. Κατά το δικαστήριο αυτό, τα εν λόγω στοιχεία συνελέγησαν κατά παράβαση δικονομικών εγγυήσεων που προορίζονται να διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας. Μεταξύ των στοιχείων τα οποία κηρύχθηκαν ανίσχυρα περιλαμβανόταν η τελική έκθεση που διαβιβάστηκε από την OLAF στις γαλλικές αρχές.

22 Με απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 2016, το tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείο Grasse, Γαλλία) κίνησε διαδικασία δικαστικής εξυγιάνσεως εις βάρος της ενάγουσας και διόρισε δικαστικό διαχειριστή στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

23 Το ίδιο αυτό δικαστήριο διέταξε, στις 27 Απριλίου 2016, τη δικαστική εκκαθάριση της ενάγουσας.

24 Στις 4 Μαΐου 2016, η Επιτροπή ανήγγειλε τα ποσά που θεωρούσε ότι οφείλει η ενάγουσα για το σύνολο των καταγγελθεισών συμφωνιών επιχορηγήσεως ως απαιτήσεις βαρύνουσες το παθητικό της ενάγουσας. Οι απαιτήσεις αυτές συνολικού ποσού 2 639 815,4 αμφισβητήθηκαν από την ενάγουσα.

25 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2017, το tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείο Grasse) απέρριψε, με δύο διατάξεις, τις αναγγελθείσες από την Επιτροπή βαρύνουσες το παθητικό της ενάγουσας απαιτήσεις, στηριζόμενο στο γεγονός ότι η έρευνα της OLAF συνεπεία της οποίας η Επιτροπή εκτίμησε ότι ορισμένες παροχές δεν έπρεπε να είχαν καταβληθεί στην ενάγουσα είχε κηρυχθεί «άκυρη» με την απόφαση του chambre de l'instruction της 17ης Δεκεμβρίου 2015.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

26 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Φεβρουαρίου 2016, η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή.

27 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε αυθημερόν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, η ενάγουσα υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

28 Με επιστολή της 30ής Σεπτεμβρίου 2016, η οποία διαβιβάστηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3 Οκτωβρίου 2016, ο διορισθείς από το tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείο Grasse) εκκαθαριστής εξουσιοδότησε τον δικηγόρο της ενάγουσας να συνεχίσει τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

29 Με διάταξη της 25ης Αυγούστου 2017, Sigma Orionis κατά Επιτροπής (T-48/16 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:585), ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

30 Κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

31 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 27ης Ιουνίου 2017.

32 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 27 Ιουνίου 2017.

33 Με διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 2017, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 113 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

34 Με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2017, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε να περιλάβει στη δικογραφία της υπό κρίση υποθέσεως τις δύο διατάξεις του tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείου Grasse) της 8ης Σεπτεμβρίου 2017 που διαλαμβάνονται στη σκέψη 25 ανωτέρω καθώς και ένα παράρτημα, καθόσον τα εν λόγω έγγραφα είχαν κατατεθεί στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου από την ενάγουσα με επιστολή της 22ας Σεπτεμβρίου 2017.

35 Σύμφωνα με το άρθρο 85, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο έδωσε στους διαδίκους τη δυνατότητα να λάβουν θέση επί των εγγράφων αυτών, πράγμα που έπραξαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

36 Με απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2017, το Γενικό Δικαστήριο περάτωσε εκ νέου την προφορική διαδικασία και η υπόθεση τέθηκε υπό διάσκεψη.

37 Η ενάγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να αποφανθεί ότι η Επιτροπή, αναστέλλοντας την καταβολή του συνόλου των οφειλόμενων πληρωμών στην ενάγουσα βάσει παρανόμως καταρτισθείσας εκθέσεως έρευνας της OLAF, αθέτησε τις συμβατικές υποχρεώσεις που υπέχει από τις συμβάσεις επιχορηγήσεως που υπάγονται στο PC7 και στο H2020·

– να αποφανθεί ότι η Επιτροπή, καταγγέλλοντας τις εν λόγω συμβάσεις, βάσει της εκθέσεως αυτής, αθέτησε τις συμβατικές υποχρεώσεις που υπέχει από τις συμβάσεις επιχορηγήσεως που υπάγονται στο PC7 και στο H2020·

– κατά συνέπεια, να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει τα ποσά που οφείλονται στην ενάγουσα βάσει των συμβάσεων που υπάγονται στο PC7, ήτοι 607 404,49 ευρώ, προσαυξημένα, σύμφωνα με το άρθρο II.5.5, με τόκους υπερημερίας υπολογιζόμενους, από την ημερομηνία κατά την οποία η οφειλή των ποσών αυτών κατέστη ληξιπρόθεσμη, με το επιτόκιο που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένο κατά 3,5 μονάδες·

– κατά συνέπεια, να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει τα ποσά που οφείλονται στην ενάγουσα βάσει των συμβάσεων που υπάγονται στο Η2020, ήτοι 226 688,68 ευρώ, προσαυξημένα, σύμφωνα με το άρθρο II.21.11.1, με τόκους υπερημερίας υπολογιζόμενους, από την ημερομηνία κατά την οποία η οφειλή των ποσών αυτών κατέστη ληξιπρόθεσμη, με το επιτόκιο που καθορίζει η ΕΚΤ, για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένο κατά 3,5 μονάδες·

– κατά συνέπεια, να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει στην ενάγουσα, λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, αποζημίωση υπολογιζόμενη σε 1 500 000 ευρώ·

– κατά συνέπεια, να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·

– επικουρικώς, να διορίσει πραγματογνώμονα με σκοπό να προσδιορισθούν τα αναμφισβήτητα οφειλόμενα στην ενάγουσα ποσά, βάσει των επίμαχων συμβάσεων επιχορηγήσεως.

38 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη ή, τουλάχιστον, ως αβάσιμη·

– να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί της αγωγής στο μέτρο που στηρίζεται σε παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων

39 Προς στήριξη των τεσσάρων πρώτων αιτημάτων της και του έβδομου αιτήματός της, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προέβη στην αναστολή των πληρωμών και στην καταγγελία των επίμαχων συμφωνιών (στο εξής: επίμαχα μέτρα) κατά παράβαση των συμβατικών ρητρών.

Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου

40 Προκαταρκτικώς, πρέπει να εξακριβωθεί αν το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί στην κρίση του.

41 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί, όπως επισήμανε και η ενάγουσα, χωρίς να προβάλλεται επ' αυτού αντίρρηση από την Επιτροπή, ότι, κατά το άρθρο 272 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 256 ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να λαμβάνει αποφάσεις, σε πρώτο βαθμό, δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, η οποία συνάπτεται από την Ένωση ή για λογαριασμό της.

42 Εν προκειμένω, μια τέτοια ρήτρα περιλαμβάνεται στο άρθρο 9 των υπογραφεισών στο πλαίσιο του PC7 συμφωνιών και στο άρθρο 57 των συναφθεισών στο πλαίσιο του Η2020 συμφωνιών.

43 Επί της βάσεως αυτής, πρέπει να γίνει δεκτό, όπως συνομολογούν οι διάδικοι, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για το υποβληθέν από την ενάγουσα αίτημα όσον αφορά παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων της Επιτροπής.

Επί του εφαρμοστέου δικαίου

44 Η ενάγουσα άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αγωγή βάσει του άρθρου 272 ΣΛΕΕ κατ' εφαρμογήν ρητρών διαιτησίας που περιέχονται στις συναφθείσες στο πλαίσιο του PC7 και του Η2020 συμφωνίες επιχορηγήσεως, με αποτέλεσμα το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς να μην είναι η

νομιμότητα οποιασδήποτε αποφάσεως της Επιτροπής και της διοικητικής διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως αυτής, αλλά η επίλυση διαφοράς εκ συμβάσεως η οποία ανέκυψε μεταξύ δύο συμβαλλομένων μερών, επίλυση κατά την οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη το εφαρμοστέο στις εν λόγω συμφωνίες δίκαιο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2016, Επιτροπή κατά Thales développement et coopération, T-326/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:403, σκέψη 73).

45 Κατά το άρθρο 9 των συναφθεισών στο πλαίσιο του PC7 συμφωνιών, εφαρμόζονται, κατά σειρά, οι συμβατικές διατάξεις, οι πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ένωσης που αφορούν το πρόγραμμα έρευνας στο πλαίσιο του οποίου συνάφθηκαν οι συμφωνίες, ο δημοσιονομικός κανονισμός σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, οι λοιποί κανόνες της Κοινότητας και της Ένωσης και, τέλος, επικουρικώς, το βελγικό δίκαιο. Ο ίδιος κανόνας προβλέπεται, κατ' ουσίαν, στο άρθρο 57 των συναφθεισών στο πλαίσιο του H2020 συμφωνιών επιχορηγήσεως, κατά το οποίο οι συμφωνίες διέπονται από το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και, επικουρικώς από το βελγικό δίκαιο. Από τις διατάξεις αυτές, προκύπτει ότι, ελλείψει αμφισβητήσεως ως προς την εφαρμογή του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, οι κανόνες που πρέπει να εφαρμοστούν στην υπό κρίση διαφορά είναι οι σχετικοί κανόνες, κατά περίπτωση, του δικαίου της Κοινότητας και της Ένωσης καθώς και, επικουρικώς, οι κανόνες του βελγικού δικαίου.

Επί του παραδεκτού

– Επί του εννόμου συμφέροντος

46 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου της αγωγής, είχε καταγγείλει μία μόνο συμφωνία επιχορηγήσεως που είχε συνάψει με την ενάγουσα.

47 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, ο ασκών ένδικο βοήθημα, προκειμένου να εξεταστεί το αίτημά του επί της ουσίας, πρέπει να αποδεικνύει ότι έχει έννομο συμφέρον γεγενημένο και ενεστώς κατά τον χρόνο ασκήσεως του ενδίκου βοηθήματος (απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, Planet κατά Επιτροπής, C-564/13 P, EU:C:2015:124, σκέψη 31).

48 Η Επιτροπή δεν προβάλλει τυπικώς ένσταση απαραδέκτου λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος της ενάγουσας, αλλά, κατά τη νομολογία, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το Γενικό Δικαστήριο να εξετάσει το εν λόγω ζήτημα παραδεκτού αυτεπαγγέλτως και να κρίνει, ενδεχομένως, την αγωγή απαράδεκτη δεδομένου ότι η έλλειψη έννομου συμφέροντος συνιστά λόγο απαραδέκτου δημοσίας τάξεως (βλ. διάταξη της 4ης Δεκεμβρίου 2014, Τάλαντον κατά Επιτροπής, T-165/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:1027, σκέψη 69 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

49 Στα δικόγραφά της, η ενάγουσα αθροίζει τα ποσά που της οφείλονται, κατά την άποψή της, στο πλαίσιο 22 συμφωνιών επιχορηγήσεως που συνήψε με την Επιτροπή στο πλαίσιο του PC7 και του H2020.

50 Όταν κατατέθηκε το δικόγραφο της αγωγής, η συμμετοχή της ενάγουσας είχε καταγγελθεί σε μία εκ των συμφωνιών που υπάγονται στο H2020 και σε τέσσερις άλλες συμφωνίες που εντάσσονται στο πλαίσιο του PC7. Η καταγγελθείσα συμφωνία στο πλαίσιο του H2020 ήταν αυτή που φέρει τον αριθμό 645775 – Dragon Star Plus. Οι δε καταγγελθείσες συμφωνίες στο πλαίσιο του PC7 φέρουν τους αριθμούς 610947 – RAPP, 612451 – CRe-AM, 609154 – Performer και 314671 – Resilient.

51 Για τις πέντε αυτές συμφωνίες, είχε επομένως εκδοθεί απόφαση από την Επιτροπή κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής, όπερ συνεπάγεται ότι, για τις συμφωνίες αυτές, η ενάγουσα είχε το απαιτούμενο από τη νομολογία έννομο συμφέρον κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής της.

52 Δεν ισχύει το ίδιο για τις υπόλοιπες 17 συναφθείσες στο πλαίσιο του PC7 και του H2020 συμφωνίες, ως προς τις οποίες δεν είχε ακόμη εκδοθεί καμία απόφαση από την Επιτροπή κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής. Για τις συμφωνίες αυτές, δεν υφίστατο έννομο συμφέρον κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής η οποία, ως εκ τούτου, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 47 ανωτέρω.

– Επί της ενστάσεως απαραδέκτου, που αντλείται από ασάφεια και αοριστία του δικογράφου της αγωγής

53 Η Επιτροπή εκτιμά ότι το δικόγραφο της αγωγής δεν πληροί τις επιβαλλόμενες από το άρθρο 76, στοιχείο δ′ του Κανονισμού Διαδικασίας απαιτήσεις σαφήνειας και ακρίβειας καθόσον η ενάγουσα στηρίζει την επιχειρηματολογία της στη μη τήρηση εθνικών διατάξεων που δεν προσδιορίζονται.

54 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 76, στοιχείο δ′, του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών, τούτο δε κατά τρόπο σαφή και ακριβή προκειμένου να είναι σε θέση ο καθού να προετοιμάσει την άμυνά του και ο δικαστής της Ένωσης να ασκήσει τον έλεγχό του (απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά EIT, T-481/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:498, σκέψη 460).

55 Εν προκειμένω, από το δικόγραφο της αγωγής που κατέθεσε η ενάγουσα προκύπτει ότι ως αντικείμενο της διαφοράς προσδιορίζεται η αμφισβήτηση των ληφθέντων από την Επιτροπή επίμαχων μέτρων. Οι προβαλλόμενοι από την ενάγουσα αγωγικοί ισχυρισμοί προσδιορίζονται ως αντλούμενοι από παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων της Επιτροπής λόγω του ότι τα επίμαχα μέτρα παραβιάζουν το δεδικασμένο της αποφάσεως του chambre de l'instruction (πρώτος ισχυρισμός), ότι η έκθεση της OLAF στην οποία στηρίχτηκε η Επιτροπή για να λάβει τα μέτρα αυτά καταρτίστηκε βάσει αποδεικτικών στοιχείων που συνελέγησαν υπό συνθήκες που αντιβαίνουν προς το εθνικό δίκαιο (δεύτερος ισχυρισμός) και τα θεμελιώδη δικαιώματα της Ένωσης (τρίτος ισχυρισμός), ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αναστείλει και να καταγγείλει τις συμφωνίες που υπάγονται στο H2020 βασιζόμενη σε ελέγχους και εξακριβώσεις που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο συμφωνιών υπαγομένων στο PC7 (τέταρτος ισχυρισμός) και ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας τα επίμαχα μέτρα (πέμπτος ισχυρισμός).

56 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της επιχειρηματολογίας που ανέπτυξε στο υπόμνημα αντικρούσεως και στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Επιτροπή ήταν, προφανώς, σε θέση να κατανοήσει τις διατυπωθείσες από την ενάγουσα αιτιάσεις.

57 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι πληρούνται οι προβλεπόμενες από τον Κανονισμό Διαδικασίας προϋποθέσεις του παραδεκτού και η ένσταση απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πρώτου και του δευτέρου αιτήματος

58 Πρέπει να εξεταστούν από κοινού τα δύο πρώτα αιτήματα της ενάγουσας, τα οποία αφορούν, αντίστοιχα, την αναστολή των πληρωμών στο πλαίσιο των συμβάσεων επιχορηγήσεως που υπάγονται στο PC7 και στο H2020 καθώς και την καταγγελία των εν λόγω συμβάσεων.

59 Προς στήριξη των αιτημάτων αυτών, η ενάγουσα προβάλλει πέντε ισχυρισμούς. Πρώτον, τα επίμαχα μέτρα δεν μπορούσαν να στηριχτούν στην έκθεση της OLAF, δεδομένου ότι η έκθεση αυτή έχει ακυρωθεί από το chambre de l'instruction. Δεύτερον, τα επίμαχα μέτρα είναι αντίθετα προς τις οικείες συμφωνίες καθόσον στηρίζονται σε έκθεση καταρτισθείσα βάσει αποδεικτικών στοιχείων που συνελέγησαν υπό συνθήκες που αντιβαίνουν προς το εθνικό δίκαιο. Τρίτον, τα μέτρα αυτά έρχονται επίσης σε αντίθεση με τις συμφωνίες αυτές δεδομένου ότι τα αποδεικτικά στοιχεία συνελέγησαν κατά

παράβαση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέταρτον, για να αναστείλει και να καταγγείλει συμφωνίες υπαγόμενες στο H2020, η Επιτροπή δεν μπορούσε να βασιστεί, όπως έπραξε, σε ελέγχους και εξακριβώσεις που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο συμφωνιών υπαγομένων στο PC7. Πέμπτον, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.

– Επί του πρώτου αγωγικού ισχυρισμού, σχετικά με παραβίαση του δεδικασμένου της αποφάσεως του chambre de l'instruction

60 Κατά την ενάγουσα, τα επίμαχα μέτρα δεν μπορούσαν να στηριχτούν στην τελική έκθεση της OLAF καθόσον η έκθεση αυτή είχε ακυρωθεί από το chambre de l'instruction.

61 Απαντώντας στην επιχειρηματολογία αυτή, η Επιτροπή τονίζει ότι, ως προπαρασκευαστική των αποφάσεων που λαμβάνει η Επιτροπή, η καταρτισθείσα από την OLAF έκθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί δεκτική προσφυγής. Ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί δεκτική προσφυγής, δεν θα μπορούσε να ακυρωθεί από εθνικό δικαστήριο, καθόσον αρμόδια για την ακύρωση πράξεων που εκδίδονται από τα όργανα της Ένωσης είναι αποκλειστικά τα δικαιοδοτικά όργανα της έννομης τάξης της Ένωσης.

62 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία, τα δικαστήρια της Ένωσης είναι το μόνα αρμόδια να διαπιστώσουν το ανίσχυρο πράξεως της Ένωσης (βλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Air Transport Association of America κ.λπ., C-366/10, EU:C:2011:864, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

63 Υπό τις συνθήκες αυτές, ανεξαρτήτως των όσων δέχθηκε το chambre de l'instruction με την απόφασή του, η έκθεση της OLAF εξακολουθεί να είναι νομικώς έγκυρη στην έννομη τάξη της Ένωσης, εφόσον δεν έχει κηρυχθεί ανίσχυρη από τον δικαστή της Ένωσης.

64 Κατά τη διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στην απόφαση του chambre de l'instruction, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι «το σύνολο της προκαταρκτικής έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας [της] OLAF και των συνακόλουθων πράξεων […] [έ]πρ[επε] να ακυρωθούν, πλην της αρχικής αναφοράς προς την εισαγγελία της Grasse, της διαβιβασθείσας πράξεως για τη διενέργεια έρευνας από τη χωροφυλακή, και των κατηγορητηρίων που συναρτώνται αποκλειστικά με τη σκοπιμότητα ασκήσεως διώξεως από την εισαγγελική αρχή».

65 Ωστόσο, το συμπέρασμα που περιλαμβάνεται στην απόφαση αυτή, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, δεν είναι ότι η καταρτισθείσα από την OLAF έκθεση είχε ακυρωθεί στην έννομη τάξη της Ένωσης, αλλά μόνον ότι, κατά το δικαστήριο αυτό, «δεν [ήταν] αναγκαίο ούτε δικαιολογημένο να χρησιμοποιηθεί έρευνα διεξαχθείσα από την OLAF υπό συνθήκες που αντιβαίνουν στο άρθρο 6 […] ΣΕΕ και στο εισαγωγικό άρθρο του code de procédure pénale (κώδικα ποινικής δικονομίας), κατά το οποίο πρέπει να διαφυλάσσεται η ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων των διαδίκων, έστω και ως απλή πληροφορία σε ποινική διαδικασία που αφορά τον τρόπο υπολογισμού του χρόνου που διανύθηκε για διαδικασίες προσκλήσεων υποβολής προσφορών σχετικών με προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή χωρίς να επανεξετασθεί στο στάδιο αυτό της διαδικασίας, από την εν λόγω Υπηρεσία, το περιεχόμενο της πραγματοποιηθείσας εργασίας».

66 Υπό τις συνθήκες αυτές, καίτοι, σε εκτέλεση της αποφάσεως του chambre de l'instruction, η έκθεση της OLAF δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο κινηθείσας στη Γαλλία ποινικής διαδικασίας κατά των διευθυντικών στελεχών της ενάγουσας, εντούτοις, στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας υπαγόμενης στο δίκαιο της Ένωσης και διεπόμενης από τις συμβατικές διατάξεις, η Επιτροπή μπορούσε να στηριχτεί στην εν λόγω έκθεση της OLAF προκειμένου να λάβει τα επίμαχα μέτρα, εφόσον η έκθεση αυτή δεν είχε κηρυχθεί ανίσχυρη από τον δικαστή της Ένωσης.

67 Η ενάγουσα επικαλείται την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, Sison κατά Συμβουλίου (T-341/07, EU:T:2009:372, σκέψη 116), για να αποδείξει ότι η Επιτροπή έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να λάβει υπόψη την απόφαση του chambre de l'instruction.

68 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, Sison κατά Συμβουλίου (T-341/07, EU:T:2009:372), αφορά την εφαρμογή κανονιστικής ρυθμίσεως στο πλαίσιο της οποίας οι αποφάσεις του θεσμικού οργάνου της Ένωσης πρέπει να στηρίζονται σε αποφάσεις που εκδίδουν εθνικές αρχές, ιδίως δικαστήρια της εσωτερικής έννομης τάξεως. Η κατάσταση είναι διαφορετική στην υπό κρίση υπόθεση, στην οποία καμία διάταξη δεν επιβάλλει στην Επιτροπή να στηριχτεί σε απόφαση που πρέπει να ληφθεί από εθνική αρχή –έστω και αν πρόκειται για δικαστήριο. Εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέσχε στα εθνικά δικαστήρια, με την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, Sison κατά Συμβουλίου (T-341/07, EU:T:2009:372), αρμοδιότητα που να τους δίνει τη δυνατότητα να διαπιστώνουν το ανίσχυρο πράξεων της Ένωσης και να υποχρεώνουν συνεπώς τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να αποφασίζουν λαμβάνοντας υπόψη το ανίσχυρο αυτό.

69 Οι σκέψεις αυτές δεν ανατρέπονται από τις διατάξεις που εξέδωσε το tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείο Grasse) στις 8 Σεπτεμβρίου 2017, διατάξεις οι οποίες κοινοποιήθηκαν στο Γενικό Δικαστήριο από την ενάγουσα, για την εξέταση των οποίων επαναλήφθηκε η προφορική διαδικασία όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 33 έως 35 ανωτέρω και σύμφωνα με τις οποίες οι προβαλλόμενες από την Επιτροπή απαιτήσεις δεν μπορούν να γίνουν δεκτές καθόσον στηρίζονται σε έρευνα, ήτοι τη διεξαχθείσα από την OLAF έρευνα, η οποία κηρύχθηκε «άκυρη» από το chambre de l'instruction.

70 Συγκεκριμένα, η διεξαχθείσα ενώπιον του tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείου Grasse) διαδικασία δεν μπορεί να επηρεάσει την υπό κρίση αγωγή καθόσον, όσον αφορά τη συμβατότητα των επίμαχων μέτρων με τις εν λόγω συμφωνίες και τους εφαρμοστέους βάσει των συμφωνιών αυτών κανόνες, η αγωγή αυτή υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 272 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη στις εν λόγω συμφωνίες ρήτρα διαιτησίας.

71 Κατά τα λοιπά, οι δύο διαδικασίες επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς, δεδομένου ότι η παρούσα αγωγή αφορά τη συμβατότητα των επίμαχων μέτρων με τις εν λόγω συμφωνίες και τους εν λόγω κανόνες ενώ, σύμφωνα με τις παρασχεθείσες από την ενάγουσα εξηγήσεις, σκοπός της διεξαχθείσας ενώπιον του tribunal de commerce de Grasse (εμποροδικείου Grasse) διαδικασίας ήταν να κριθεί κατά πόσον οι ενδεχόμενες απαιτήσεις της Επιτροπής μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως της επιχειρήσεως.

72 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, ο πρώτος αγωγικός ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

– Επί του δευτέρου αγωγικού ισχυρισμού σχετικά με παραβίαση του γαλλικού δικαίου

73 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η OLAF πρέπει να τηρεί το εθνικό δίκαιο όταν διενεργεί ελέγχους και εξακριβώσεις στην επικράτεια κράτους μέλους, τούτο δε δυνάμει των κανονισμών που εφαρμόζονται στον οργανισμό αυτόν, ήτοι, αφενός, του κανονισμού 883/2013 και, αφετέρου, του κανονισμού 2185/96.

74 Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, η ενάγουσα επικαλείται:

– το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 883/2013, κατά το οποίο «κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, οι υπάλληλοι της [OLAF] ενεργούν, κατά το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, σύμφωνα με τους κανόνες και τις πρακτικές του οικείου κράτους μέλους»·

– το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96, το οποίο προβλέπει ότι, υπό την επιφύλαξη του εφαρμοστέου δικαίου της Ένωσης, οι ελεγκτές της OLAF οφείλουν να τηρούν τους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπονται από το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους·

– το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2013, κατά το οποίο «[κ]ατά τη σύνταξη των εκθέσεων και συστάσεων [της OLAF], λαμβάνεται υπόψη το εθνικό δίκαιο του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους».

75 Εν προκειμένω, το εθνικό δίκαιο φέρεται ότι παραβιάστηκε ως προς τα ακόλουθα τρία σημεία:

– πριν από τη διεξαγωγή διαδικασίας ελέγχου στις εγκαταστάσεις της ενάγουσας, η OLAF θα έπρεπε να είχε λάβει εντολή από εθνικό δικαστήριο·

– κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, οι ελεγκτές της θα έπρεπε να συνοδεύονται από αξιωματικούς της εθνικής δικαστικής αστυνομίας·

– οι ελεγκτές θα έπρεπε να είχαν ενημερώσει την ενάγουσα σχετικά με το δικαίωμα, το οποίο διέθετε, να εναντιωθεί στη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων.

76 Για να δοθεί απάντηση στην επιχειρηματολογία αυτή, υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρθηκε στις σκέψεις 62 έως 66 ανωτέρω, η έκθεση που κατήρτισε η OLAF εξακολουθεί να είναι νομικώς έγκυρη στην έννομη τάξη της Ένωσης για όσο διάστημα δεν έχει κηρυχθεί ανίσχυρη από τον δικαστή της Ένωσης, υπό την επιφύλαξη των αποφάσεων που μπορούν να ληφθούν από τις εθνικές αρχές ή τα εθνικά δικαστήρια σχετικά με την ενδεχόμενη χρήση τέτοιας εκθέσεως σε διαδικασίες που κινούνται κατ' εφαρμογήν του εθνικού δικαίου.

77 Από την τρίτη διάταξη που επικαλείται η ενάγουσα, ήτοι το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2013, προκύπτει ότι οι εκθέσεις που καταρτίζει η OLAF μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε εθνικές διαδικασίες στο μέτρο που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που επιβάλλει το εθνικό δίκαιο. Αν δεν έχει τηρηθεί το εθνικό δίκαιο, όπως υποστηρίζει εν προκειμένω η ενάγουσα, η εντεύθεν συνέπεια θα είναι ότι η καταρτισθείσα από την OLAF έκθεση δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις εθνικές διαδικασίες, χωρίς τούτο να επηρεάζει τη δυνατότητα της Επιτροπής να στηρίξει τις αποφάσεις της στο εν λόγω έγγραφο.

78 Σύμφωνα με τις άλλες διατάξεις που μνημονεύει η ενάγουσα, ήτοι το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 883/2013 και το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96, οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι εξακριβώσεις διενεργούνται από την OLAF σύμφωνα με τους κανόνες και τις πρακτικές που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος, υπό την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας της Ένωσης.

79 Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι οι έρευνες και οι εξακριβώσεις που διεξάγονται επιτοπίως από την OLAF εντάσσονται σε πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, αλλά το εθνικό αυτό δίκαιο πρέπει να υποχωρεί, εν πάση περιπτώσει, υπέρ του δικαίου της Ένωσης, οσάκις τούτο προβλέπεται από τον κανονισμό 883/2013 ή τον κανονισμό 2185/96.

80 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όσον αφορά το πρώτο σημείο ως προς το οποίο φέρεται ότι παραβιάστηκε το γαλλικό δίκαιο, οι κανονισμοί 883/2013 και 2185/96 δεν επιβάλλουν την τήρηση εθνικών απαιτήσεων πριν από τη διενέργεια ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF στις εγκαταστάσεις οικονομικού φορέα, εκτός εάν ο φορέας αυτός προβάλει αντιρρήσεις.

81 Συγκεκριμένα, μόνο στην περίπτωση αυτή το άρθρο 9 του κανονισμού 2185/96 προβλέπει, στο πρώτο εδάφιό του, ότι το οικείο κράτος μέλος παρέχει στους ελεγκτές της OLAF, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, τη βοήθεια που απαιτείται για την εκπλήρωση της αποστολής τους όσον αφορά τον επιτόπιο έλεγχο και εξακρίβωση και, στο δεύτερο εδάφιό του, ότι σε περίπτωση ανάγκης τα κράτη

μέλη είναι αρμόδια να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου. Από τη δικογραφία, ωστόσο, προκύπτει ότι, στην υποβληθείσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου υπόθεση, η ενάγουσα δεν εναντιώθηκε στους επιτόπιους ελέγχους και στις εξακριβώσεις.

82 Επομένως, η επιχειρηματολογία της ενάγουσας πρέπει να απορριφθεί, καθόσον η τήρηση των εθνικών απαιτήσεων, όπως είναι αυτές που αφορούν την ανάγκη χορηγήσεως προηγούμενης εντολής από εθνικό δικαστήριο, δεν προβλέπεται από τους κανονισμούς 883/2013 και 2185/96, σε περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος φορέας δεν προβάλει αντιρρήσεις, δεδομένου ότι τα εν λόγω νομοθετήματα θέτουν ως μόνη προϋπόθεση για τους ελέγχους και τις εξακριβώσεις που διενεργεί επιτοπίως η OLAF την ύπαρξη γραπτής εξουσιοδοτήσεως από τον γενικό διευθυντή του οργανισμού αυτού (άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2013 και άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96).

83 Η ενάγουσα προβάλλει ότι, με την απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2002, Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, σκέψη 48), το Δικαστήριο επέβαλε στην Επιτροπή, στον τομέα του ανταγωνισμού, υποχρεώσεις τις οποίες πρέπει να τηρεί όσον αφορά δικαστικές εντολές στο πλαίσιο διοικητικών διαδικασιών.

84 Το επιχείρημα αυτό είναι αβάσιμο, δεδομένου ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, η απόφαση που επικαλείται δεν επιβάλλει την προσφυγή σε εθνικό δικαστήριο πριν από τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, αλλά διευκρινίζει απλώς, προς τη διοικητική αρχή, ότι, πριν από τη διενέργεια των εν λόγω επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, η αρχή αυτή πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της έρευνας. Εν προκειμένω, στις 27 Νοεμβρίου 2014 χορηγήθηκε από τον γενικό διευθυντή της OLAF εξουσιοδότηση η οποία επιδείχθηκε από τους ελεγκτές κατά την άφιξή τους στην έδρα της ενάγουσας, όπου προσυπογράφηκε από τον διευθυντή της ενάγουσας, ο οποίος έλαβε αντίγραφο. Εξάλλου, το περιεχόμενο της εξουσιοδοτήσεως αυτής ουδόλως αμφισβητήθηκε.

85 Επί του δευτέρου σημείου ως προς το οποίο προβάλλεται ότι παραβιάστηκε το γαλλικό δίκαιο, επισημαίνεται ότι, κατά τους εφαρμοστέους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

– οι έρευνες διεξάγονται από τους ελεγκτές της OLAF υπό τη διεύθυνση του γενικού διευθυντή της (άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2013, άρθρο 4 και άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2185/96)·

– οι ελεγκτές αυτοί οφείλουν να ενημερώνουν τις εθνικές αρχές πριν από τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων (άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96)·

– οι ελεγκτές μπορούν να συνοδεύονται από υπαλλήλους του συγκεκριμένου κράτους μέλους οι οποίοι αποστέλλονται από τις υπηρεσίες τους ή ενεργούν ως εθνικοί εμπειρογνώμονες αποσπασμένοι στην Επιτροπή (άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96)·

– η παρουσία των υπαλλήλων αυτών πρέπει να γίνεται αποδεκτή όταν οι εν λόγω υπάλληλοι εκδηλώνουν το σχετικό ενδιαφέρον (άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96)·

– σε περίπτωση εναντιώσεως σε επιτόπιο έλεγχο ή εξακρίβωση, οι εθνικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εκπλήρωση της αποστολής της OLAF στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου (άρθρο 9 του κανονισμού 2185/96).

86 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η παρουσία των εθνικών υπαλλήλων διέπεται από τον κανονισμό 2185/96 και απαιτείται, κατά τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό σε δύο, μη συντρέχουσες εν προκειμένω, περιπτώσεις. Αφενός, η παρουσία αυτή είναι αναγκαία σε περίπτωση εναντιώσεως του φορέα στους ελέγχους και

στις εξακριβώσεις που διενεργεί η OLAF. Κατά τις παρασχεθείσες από την ενάγουσα πληροφορίες, δεν υπήρξε τέτοια εναντίωση. Αφετέρου, η παρουσία των εθνικών υπαλλήλων πρέπει να γίνεται αποδεκτή αν οι υπάλληλοι αυτοί διατυπώσουν σχετικό αίτημα.

87 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι, εν προκειμένω, τρεις εθνικοί υπάλληλοι ήταν παρόντες κατά τη διάρκεια μέρους των διαδικασιών, ότι οι υπάλληλοι αυτοί δήλωσαν στον γενικό διευθυντή της ενάγουσας ότι είχε κινηθεί εις βάρος του προκαταρκτική έρευνα, ποινικού χαρακτήρα, βάσει του γαλλικού δικαίου, παράλληλα με τη βασιζόμενη στο δίκαιο της Ένωσης διαδικασία, και ότι, στο πλαίσιο αυτό, προέβησαν σε ορισμένες πράξεις πριν από την αποχώρησή τους από την έδρα της ενάγουσας λίγο πριν από το μεσημέρι χωρίς να εκδηλώσουν την επιθυμία να παραστούν κατά τη διάρκεια των δυνάμει του δικαίου της Ένωσης διενεργουμένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων.

88 Συνεπώς, οι εθνικοί υπάλληλοι δεν ήταν παρόντες κατά τη διάρκεια του συνόλου της διαδικασίας ελέγχου, όχι λόγω συμπεριφοράς καταλογιστέας στην OLAF, αλλά λόγω αποφάσεως την οποία έλαβαν οι ίδιοι και η οποία, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να επηρεάσει το κύρος των επίμαχων μέτρων που έλαβε η Επιτροπή βάσει της καταρτισθείσας από τον οργανισμό αυτόν εκθέσεως.

89 Η ενάγουσα επικαλείται την απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, Hoechst κατά Επιτροπής (46/87 και 227/88, EU:C:1989:337, σκέψη 34), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή υποχρεούται να σέβεται τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπει το εθνικό δίκαιο όταν διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις.

90 Το επιχείρημα αυτό είναι αβάσιμο δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η ενάγουσα, στην υποβληθείσα στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου υπόθεση, δεν εναντιώθηκε στη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, ενώ η απόφαση την οποία επικαλείται η ενάγουσα αφορά την περίπτωση κατά την οποία η συνδρομή των εθνικών αρχών ζητείται για την αντιμετώπιση της εναντιώσεως του οικονομικού φορέα στη διενέργεια από την Επιτροπή επιτόπιου ελέγχου ή εξακριβώσεως στο πλαίσιο έρευνας σχετικής με ζητήματα ανταγωνισμού.

91 Επί του τρίτου σημείου που προβάλλει η ενάγουσα, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά το άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2185/96, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση στους εσωτερικούς χώρους, γήπεδα, μεταφορικά μέσα και άλλους χώρους επαγγελματικής χρήσεως, ώστε να διευκολύνεται η διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων.

92 Συμπληρωματικά, το άρθρο 9 του κανονισμού αυτού ορίζει ότι, εφόσον οι οικονομικοί φορείς τους οποίους αφορά η έρευνα αντιτίθενται σε επιτόπιο έλεγχο ή εξακρίβωση, το οικείο κράτος μέλος παρέχει στους ελεγκτές, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, τη βοήθεια που απαιτείται για την εκπλήρωση της αποστολής τους όσον αφορά τον επιτόπιο έλεγχο και εξακρίβωση. Κατά την ίδια αυτή διάταξη, σε περίπτωση ανάγκης, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου.

93 Η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να υποβάλλονται στους επιτόπιους ελέγχους και στις επαληθεύσεις προβλέπεται επίσης στις παραγράφους 2 έως 4 του άρθρου II.22. του παραρτήματος II, στις υπαγόμενες στο PC7 συμφωνίες που υπέγραψε η ενάγουσα και οι οποίες καθορίζουν το πλαίσιο εντός του οποίου αναπτύχθηκαν οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ αυτής και της Επιτροπής.

94 Είναι αληθές ότι ο κανονισμός 2185/96 προβλέπει, όπως αναφέρεται στη σκέψη 92 ανωτέρω, την περίπτωση κατά την οποία οικονομικός φορέας εναντιώνεται στη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF και ότι, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή των εθνικών αρχών οπότε οι ενέργειες των αρχών αυτών πρέπει να συνάδουν με το εθνικό δίκαιο.

95 Εντούτοις, η διάταξη αυτή δεν απονέμει στους οικονομικούς φορείς το δικαίωμα να εναντιώνονται στις ενέργειες που σχεδιάζει η OLAF, αλλά προβλέπει μόνο ότι, σε περίπτωση εναντιώσεως, μπορούν να υποχρεωθούν να αποδεχτούν τις ενέργειες αυτές, μπορεί δε να ζητηθεί προς τούτο η συνδρομή των εθνικών αστυνομικών δυνάμεων υπό τις προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο προϋποθέσεις.

96 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόστηκε εν προκειμένω δεδομένου ότι η ενάγουσα, όπως και η ίδια δήλωσε, δεν εναντιώθηκε στη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF.

97 Από το σύνολο των σκέψεων αυτών προκύπτει ότι ο αγωγικός ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

– Επί του τρίτου αγωγικού ισχυρισμού σχετικά με προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων

98 Με τον τρίτο αγωγικό ισχυρισμό, η ενάγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να λάβει τα επίμαχα μέτρα, καθόσον τα εν λόγω μέτρα βασίζονταν σε έκθεση η οποία είχε καταρτιστεί βάσει αποδεικτικών στοιχείων που συνελέγησαν κατά παράβαση του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

99 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η ενάγουσα ανέφερε, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, ότι, κατά την άποψή της, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να σέβεται, κατά την εκτέλεση των συμφωνιών που συνάπτει, τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η δε Επιτροπή τόνισε ότι, κατά τη γνώμη της, η εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών στην περίπτωση των συμπεριφορών που υιοθετούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στο πλαίσιο συμβάσεως δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο γενικού επιχειρήματος, αλλά πρέπει να εξετάζεται, κατά περίπτωση, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τα προβλεπόμενα από τις συμβατικές διατάξεις.

100 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά πάγια νομολογία, τα θεμελιώδη δικαιώματα έχουν τον χαρακτήρα γενικών αρχών στην έννομη τάξη της Ένωσης (αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, σκέψη 4· της 13ης Μαΐου 2014, Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 68, και της 3ης Ιουλίου 2014, Kamino International Logistics και Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 και C-130/13, EU:C:2014:2041, σκέψη 69).

101 Τα δικαιώματα αυτά έχουν κατοχυρωθεί με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος αποτελεί μέρος της Συνθήκης ΕΕ και προβλέπει στο άρθρο 51, παράγραφος 1, χωρίς εξαιρέσεις, ότι οι διατάξεις του «απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας».

102 Εξ αυτού του λόγου, τα θεμελιώδη δικαιώματα διέπουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης, και στο πλαίσιο συμβατικής σχέσεως, όπως ακριβώς εφαρμόζονται στις πράξεις που εκδίδουν τα κράτη μέλη εντός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

103 Το γενικό αυτό πεδίο εφαρμογής των θεμελιωδών δικαιωμάτων έχει ως συνέπεια η Επιτροπή, όπως παραδέχεται και η ίδια, να μην μπορεί, βάσει πληροφοριών που έχουν συλλεγεί από την OLAF κατά τρόπο που συνιστά προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων, να αναστείλει τις πληρωμές που οφείλονται σε οικονομικό φορέα ή να καταγγείλει τις συμφωνίες που έχει συνάψει με τέτοιο φορέα.

104 Από τη νομοθεσία, προκύπτει, εξάλλου, ότι ο οργανισμός αυτός, ήτοι η OLAF, υποχρεούται να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα όταν διεξάγει έρευνες στο πλαίσιο των αποστολών που του ανατίθενται.

105 Συγκεκριμένα, κατά τον κανονισμό 883/2013, οι έρευνες που διεξάγει η OLAF πρέπει να συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από την αιτιολογική σκέψη 51 του κανονισμού αυτού.

106 Ο δε κανονισμός 2185/96 προβλέπει, στην αιτιολογική σκέψη 12, ότι «κατά τη διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα των ενδιαφερομένων προσώπων».

107 Εν προκειμένω, η ενάγουσα εκτιμά ότι η OLAF παρέβη, στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων που διενήργησε, το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, κατά το οποίο, κατ' ουσίαν, οι πολίτες έχουν, στην Ένωση, δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, όπερ συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, τη δημόσια εκδίκαση της υποθέσεώς τους, σε περίπτωση ένδικης διαφοράς, υπό συνθήκες διασφαλίζουσες ανεξαρτησία και αμεροληψία.

108 Κατά την ενάγουσα, το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων παραβιάσθηκε καθόσον η OLAF προέβη στη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων χωρίς οι ελεγκτές του οργανισμού αυτού να συνοδεύονται από αξιωματικούς της εθνικής αστυνομίας, χωρίς η ενάγουσα να έχει ενημερωθεί για το δικαίωμά της να εναντιωθεί στις ενέργειες αυτές και χωρίς να υφίσταται για τις εν λόγω ενέργειες προηγούμενη άδεια εθνικού δικαστηρίου.

109 Όσον αφορά τις δύο πρώτες αιτιάσεις που διατυπώνει η ενάγουσα, επισημαίνεται ότι η ενάγουσα δεν προσκόμισε στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν την επιχειρηματολογία της, και ιδίως ενδείξεις προς απόδειξη του ότι η συνοδεία από αξιωματικούς της εθνικής αστυνομίας και το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με τη δυνατότητα εναντιώσεως σε διαδικασία ελέγχου που διεξάγει η OLAF καλύπτονται από το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

110 Εξάλλου, αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως αναφέρεται στις σκέψεις 85 έως 96 ανωτέρω, οι εφαρμοστέοι στις διαδικασίες αυτές κανόνες δεν επιβάλλουν στους ελεγκτές της OLAF να συνοδεύονται από αξιωματικούς της εθνικής αστυνομίας υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως και ότι οι κανόνες αυτοί δεν παρέχουν στους οικονομικούς φορείς, και συγκεκριμένα στην ενάγουσα, το δικαίωμα εναντιώσεως στις εν λόγω διαδικασίες και, κατά μείζονα λόγο, ενημερώσεως σχετικά με την ύπαρξη τέτοιου δικαιώματος.

111 Όσον αφορά την τρίτη αιτίαση που διατυπώνει η ενάγουσα, επισημαίνεται ότι η ενάγουσα δεν προσκόμισε στο Γενικό Δικαστήριο στοιχεία που θα μπορούσαν να στηρίξουν την άποψη ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η υποχρέωση λήψεως προηγούμενης δικαστικής εντολής μπορούσε να απορρέει από το δικαίωμα που διαθέτει ο πολίτης να δικασθεί η υπόθεσή του από δικαστήριο κατά τρόπο ανεξάρτητο και αμερόληπτο, καθόσον, αφενός, η ενάγουσα μπόρεσε να προσφύγει ενώπιον εθνικού δικαστηρίου προκειμένου να κριθεί αν τα στοιχεία που συνελέγησαν από την OLAF στο πλαίσιο των επίμαχων διαδικασιών μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εις βάρος της στην εσωτερική έννομη τάξη και, αφετέρου, μπόρεσε να προσφύγει ενώπιον του δικαστή της Ένωσης προκειμένου να ελεγχθούν, στην έννομη τάξη της Ένωσης, τα ληφθέντα από την Επιτροπή μέτρα βάσει των πληροφοριών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών κατά των οποίων στρέφονται οι επικρίσεις της.

112 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει των εφαρμοστέων στις διαδικασίες ελέγχου που διεξάγει η OLAF κανόνων, η ανάγκη λήψεως προηγούμενης δικαστικής εντολής, εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση εναντιώσεως εκ μέρους του οικονομικού φορέα, οπότε η OLAF πρέπει να ζητήσει τη συνδρομή των εθνικών αστυνομικών δυνάμεων, οι οποίες, βάσει των κανόνων στους οποίους υπόκεινται, πρέπει να τηρούν τους κανόνες της εσωτερικής έννομης τάξεως.

113 Ωστόσο, όπως επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, στη σκέψη 81 ανωτέρω, η ενάγουσα δεν εναντιώθηκε στη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF.

114 Τέλος, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 53 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων περιλαμβάνει ρήτρα καλούμενη «ρήτρα ελάχιστης εγγύησης», κατ' εφαρμογήν της οποίας η OLAF, κατά τη διεξαγωγή ερευνών, πρέπει να τηρεί τους εθνικούς κανόνες όταν οι κανόνες αυτοί παρέχουν στους πολίτες ευρύτερες εγγυήσεις από τις προβλεπόμενες στο δίκαιο της Ένωσης.

115 Συναφώς επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία, η διάταξη αυτή δεν μπορεί να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι παρέχει σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να παρεμποδίσει την εφαρμογή πράξεων του δικαίου της Ένωσης απολύτως σύμφωνων προς τον Χάρτη, για τον λόγο ότι οι πράξεις αυτές δεν θα σέβονταν τα διασφαλιζόμενα από το Σύνταγμα του κράτους αυτού θεμελιώδη δικαιώματα (απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 58).

116 Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η νομολογία αυτή απορρέει από την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, η οποία αποτελεί ουσιώδες χαρακτηριστικό γνώρισμα της έννομης τάξεως της Ένωσης και συνεπεία της οποίας το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επικαλείται διατάξεις του εθνικού δικαίου, έστω και συνταγματικής φύσεως, δεν μπορεί να θίγει την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης στην επικράτεια του εν λόγω κράτους (βλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

117 Τέλος, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η ενάγουσα, οι ιδιώτες απολαύουν προστασίας υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την OLAF καθόσον, αφενός, ο οργανισμός αυτός οφείλει να τηρεί τη νομοθεσία της Ένωσης η οποία προβλέπει τη συμβατότητα της δράσεώς του με τα εν λόγω δικαιώματα και, αφετέρου, η Επιτροπή δεν μπορεί να λαμβάνει μέτρα όπως τα επίμαχα στην υπό κρίση υπόθεση στηριζόμενη σε στοιχεία αποκτηθέντα κατά τη διάρκεια τέτοιων διαδικασιών αν αυτές έχουν διεξαχθεί κατά προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 103 ανωτέρω.

118 Για τους λόγους αυτούς, ο τρίτος αγωγικός ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

– Επί του τετάρτου αγωγικού ισχυρισμού, που αντλείται από το γεγονός ότι η έκθεση της OLAF δεν παράγει αποτελέσματα επί των συμφωνιών επιχορηγήσεως που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του H2020

119 Με τον τέταρτο αγωγικό ισχυρισμό της, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι, προκειμένου να λάβει μέτρα σχετικά με τις συμφωνίες επιχορηγήσεως που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του H2020, η Επιτροπή δεν μπορούσε να στηριχτεί σε αποδείξεις και στοιχεία που είχε συλλέξει η OLAF στο πλαίσιο έρευνας που αφορούσε την εκτέλεση έργων σχετικών με το PC7.

120 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά τις συναφθείσες στο πλαίσιο του H2020 συμφωνίες επιχορηγήσεως, τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή συνίστανται στην καταγγελία της συμμετοχής της ενάγουσας στη συμφωνία υπ' αριθ. 645775 – Dragon Star Plus, όπως εκτίθεται στη σκέψη 50 ανωτέρω.

121 Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο συμφωνίας που υπογράφει διέπονται από τις ρήτρες που περιλαμβάνονται στη συμφωνία αυτή.

122 Εν προκειμένω, η επίμαχη συμφωνία προβλέπει, στο άρθρο 50.3.1, στοιχείο m, τη δυνατότητα καταγγελίας της συμμετοχής δικαιούχου στην εν λόγω συμφωνία σε περίπτωση συστηματικών ή επαναλαμβανόμενων σφαλμάτων, παρατυπιών, απάτης ή σοβαρής αθετήσεως των δεσμεύσεων που διαπράττονται στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών.

123 Από τη διάταξη αυτή, προκύπτει ότι η Επιτροπή μπορεί να καταγγείλει τη συμμετοχή της ενάγουσας στην επίμαχη συμφωνία όταν διαπράττονται τέτοια σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή σοβαρή αθέτηση των δεσμεύσεων κατά την εκτέλεση συμφωνίας, ανεξαρτήτως του προγράμματος στο οποίο εντάσσεται η συμφωνία αυτή, και ως εκ τούτου ακόμη και αν το πρόγραμμα αυτό δεν είναι το πρόγραμμα υπό τη συντομογραφία H2020.

124 Σύμφωνα με τη διεξαχθείσα από την OLAF έρευνα, η ενάγουσα επέδειξε συμπεριφορές συνιστάμενες στην παραποίηση φύλλων χρόνου εργασίας και στη χορήγηση υπερβολικά υψηλών μισθών που της έδωσαν τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει μη επιλέξιμες δραστηριότητες παραβιάζοντας την αρχή της

«μη αποκομίσεως κέρδους» εις βάρος του προϋπολογισμού και του γοήτρου της Ένωσης. Κατά την έρευνα αυτή, οι ενέργειες αυτές έλαβαν χώρα κατ' επανάληψη κατά τη διάρκεια πολλών ετών λαμβάνοντας γενικευμένο χαρακτήρα, καθόσον διαπράχθηκαν από τον διευθύνοντα σύμβουλο της ενάγουσας καθώς και από τα στελέχη της. Υπό τις συνθήκες αυτές, συνιστούσαν, σύμφωνα με τις πληροφορίες τις οποίες είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή και οι οποίες δεν αμφισβητήθηκαν από την ενάγουσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, σοβαρή αθέτηση των δεσμεύσεων που είχε αναλάβει η ενάγουσα δυνάμει των συναφθεισών στο πλαίσιο του PC7 συμφωνιών, με συνέπεια να πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εκ μέρους της Επιτροπής καταγγελία της συμμετοχής της ενάγουσας στην επίμαχη συμφωνία η οποία είχε συναφθεί στο πλαίσιο του Η2020.

125 Επομένως, ο τέταρτος αγωγικός ισχυρισμός της ενάγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

– Επί του πέμπτου αγωγικού ισχυρισμού, σχετικά με παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

126 Με τον πέμπτο αγωγικό ισχυρισμό, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι τα επίμαχα μέτρα αντιβαίνουν στην αρχή της αναλογικότητας.

127 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να μη βαίνουν πέραν αυτού που είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Δίκτυο Αμυντικών Βιομηχανιών Νετ κατά Επιτροπής, T-703/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:34, σκέψη 156).

128 Κατά τη νομολογία, η αρχή αυτή προορίζεται να ρυθμίσει όλους τους τρόπους δράσεως της Ένωσης, ανεξάρτητα από το αν είναι συμβατικής ή μη συμβατικής φύσεως. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εκτελέσεως των συμβατικών υποχρεώσεων, η τήρηση της αρχής αυτής εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης υποχρεώσεως των συμβαλλομένων για καλόπιστη εκτέλεση της συμβάσεως (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Δίκτυο Αμυντικών Βιομηχανιών Νετ κατά Επιτροπής, T-703/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:34, σκέψη 157).

129 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν η υποχρέωση αυτή τηρήθηκε από την Επιτροπή όταν, στο πλαίσιο των σχετικών με την υπό κρίση διαφορά συμβάσεων, έλαβε τα επίμαχα μέτρα.

130 Σύμφωνα με τις αποδείξεις και τα στοιχεία που συνέλεξε η OLAF, η προσαπτόμενη στην ενάγουσα συμπεριφορά συνίσταται σε παραποίηση φύλλων χρόνου εργασίας και στη χορήγηση υπερβολικά υψηλών μισθών. Όπως σημειώνεται στη σκέψη 124 ανωτέρω, η συμπεριφορά αυτή έδωσε στην ενάγουσα τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει μη επιλέξιμες δραστηριότητες και να παραβιάσει την αρχή της «μη αποκομίσεως κέρδους» εις βάρος του προϋπολογισμού και του γοήτρου της Ένωσης. Η συμπεριφορά αυτή έλαβε χώρα κατ' επανάληψη κατά τη διάρκεια περιόδου πολλών ετών και είχε λάβει γενικευμένο χαρακτήρα, καθόσον υιοθετήθηκε τόσο από τον διευθύνοντα σύμβουλο όσο και από τα στελέχη της ενάγουσας.

131 Η Επιτροπή προέβη σε ακρόαση της ενάγουσας πριν από τη λήψη εκάστου εκ των επίμαχων μέτρων. Ωστόσο, η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι δεν είχε διαπράξει τις παρατυπίες που της προσήπτε το θεσμικό αυτό όργανο λεπτομερώς με το έγγραφό του της 7ης Οκτωβρίου 2015, οι δε σχετικές διαπιστώσεις επιβεβαιώθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις αποφάσεις του θεσμικού αυτού οργάνου περί αναστολής των πληρωμών και καταγγελίας των συμβάσεων σε συνάρτηση με τα επιχειρήματα που είχε διατυπώσει η ενάγουσα με τις γραπτές παρατηρήσεις της, καθώς και με τις αποφάσεις που έλαβε η επιτροπή Redress II στο πλαίσιο του PC7 και με τις επιβεβαιωτικές αποφάσεις της Επιτροπής που ακολούθησαν.

132 Εξάλλου, στο δικόγραφο της αγωγής, αφενός, η ενάγουσα δεν προέβαλε ισχυρισμό με τον οποίο να αμφισβητεί το βάσιμο της αναλύσεως της Επιτροπής όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την πρακτική της υπερεκτιμήσεως των ωρών κατά τις οποίες πράγματι εργάστηκαν τα διευθυντικά στελέχη της και τις πρακτικές αναδρομικού προσδιορισμού των ωραρίων εργασίας των μελών του προσωπικού. Αφετέρου, η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται προς στήριξη των αιτημάτων της δεν μπορεί να ανατρέψει όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, στο από 7 Οκτωβρίου 2015 έγγραφο, σχετικά με τις διαπραχθείσες από την ενάγουσα παρατυπίες.

133 Η εν λόγω συμπεριφορά πρέπει, ωστόσο, να εξεταστεί υπό το πρίσμα των δεσμεύσεων που βαρύνουν την Επιτροπή, και, ιδίως, εκείνων που απορρέουν από το άρθρο 317 ΣΛΕΕ, το οποίο επιβάλλει στο θεσμικό αυτό όργανο να μεριμνά για τη χρηστή διαχείριση των πόρων της Ένωσης, και από το άρθρο 325 ΣΛΕΕ, το οποίο υποχρεώνει την Ένωση και τα κράτη μέλη να καταπολεμούν την απάτη ή οιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

134 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή, λαμβάνοντας τα επίμαχα μέτρα, θέλησε να αποτρέψει τη χορήγηση στην ενάγουσα νέων πόρων από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα συλλεγέντα από την OLAF στοιχεία καταδείκνυαν τον επαναλαμβανόμενο και γενικευμένο χαρακτήρα της απαγορευμένης συμπεριφοράς που είχε υιοθετήσει η ενάγουσα. Έχοντας λάβει τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή προβληματίστηκε, εύλογα, μήπως, σε περίπτωση μεταφοράς των νέων αυτών πόρων, αυτοί χρησιμοποιηθούν όπως οι προηγούμενοι στο παρελθόν, δηλαδή χωρίς να τηρούνται οι ισχύουσες συμβατικές διατάξεις.

135 Στα δικόγραφά της, η ενάγουσα προβάλλει δύο επιχειρήματα προς στήριξη του αγωγικού ισχυρισμού που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας από την Επιτροπή.

136 Πρώτον, υποστηρίζει ότι τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή αποφασίστηκαν χωρίς να ληφθεί υπόψη η ποιότητα της εργασίας που πραγματοποίησε η ενάγουσα ενώ, σύμφωνα με τους έως τότε διενεργηθέντες τεχνικούς ελέγχους σχετικά με την εργασία της, οι πόροι που είχαν τεθεί στη διάθεσή της είχαν χρησιμοποιηθεί, από την ίδια, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως.

137 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι τεχνικοί έλεγχοι τους οποίους μνημονεύει η ενάγουσα εξυπηρετούσαν διαφορετικό σκοπό από τον σκοπό που επεδίωκε με την έρευνά της η OLAF. Αποσκοπούσαν, συγκεκριμένα, στην αξιολόγηση σε θεωρητικό επίπεδο, των ερευνών που πραγματοποιούσε η ενάγουσα με τους χορηγηθέντες από την Επιτροπή πόρους. Από την άλλη πλευρά, η έρευνα της OLAF είχε ως σκοπό να εξακριβώσει αν, σε χρηματοοικονομικό επίπεδο, οι ληφθέντες από την Ένωση πόροι χρησιμοποιούνταν σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις σχετικές δεσμεύσεις.

138 Εξάλλου, ανεξαρτήτως του εφαρμοστέου στις επίμαχες συμβάσεις επιχορηγήσεως δικαίου, η Επιτροπή δεσμεύεται, δυνάμει του άρθρου 317 ΣΛΕΕ, από την υποχρέωση χρηστής και υγιούς δημοσιονομικής διαχειρίσεως των πόρων της Ένωσης. Σύμφωνα με το σύστημα της Ένωσης για τη χορήγηση επιχορηγήσεων, η χρησιμοποίηση των εν λόγω επιχορηγήσεων υπόκειται σε κανόνες που ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μερική ή ολική αναστολή της χορηγηθείσας επιχορηγήσεως. Ο δικαιούχος επιχορηγήσεως δεν αποκτά, εξ αυτού του γεγονότος, οριστικό δικαίωμα για τη λήψη ολόκληρης της επιχορηγήσεως, εφόσον δεν πληροί τις προϋποθέσεις από τις οποίες αυτή εξαρτάται (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 22ας Μαΐου 2007, Επιτροπή κατά IIC, T-500/04, EU:T:2007:146, σκέψη 93).

139 Κατά θεμελιώδη αρχή που διέπει την παροχή επιχορηγήσεων από την Ένωση, η επιχορήγηση μπορεί να αφορά μόνο πραγματικές δαπάνες. Επομένως, προκειμένου να είναι η Επιτροπή σε θέση να ασκήσει έλεγχο, οι δικαιούχοι τέτοιων επιχορηγήσεων πρέπει να αποδεικνύουν τον επιλέξιμο χαρακτήρα των δαπανών που καταλογίζονται στα επιχορηγούμενα έργα. Η απόδειξη ότι το έργο πραγματοποιήθηκε δεν αρκεί προς δικαιολόγηση της παροχής συγκεκριμένης επιχορηγήσεως. Ο δικαιούχος της ενισχύσεως οφείλει, επιπλέον, να αποδείξει ότι πραγματοποίησε τις δηλωθείσες δαπάνες σύμφωνα με

τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για την παροχή της οικείας επιχορηγήσεως. Η υποχρέωσή του να τηρήσει τις προβλεπόμενες χρηματοδοτικές προϋποθέσεις καταλέγεται στις βασικές δεσμεύσεις του και, για τον λόγο αυτό, αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή της ενωσιακής επιχορηγήσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 22ας Μαΐου 2007, Επιτροπή κατά IIC, T-500/04, EU:T:2007:146, σκέψη 94).

140 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων που αποτυπώνονται στην έκθεση έρευνας της OLAF όσον αφορά τις πρακτικές που ακολουθούσε η ενάγουσα καθώς και των ανωτέρω νομολογιακών αρχών, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι, λαμβάνοντας τα επίμαχα μέτρα, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.

141 Δεύτερον, με την επιχειρηματολογία της σχετικά με την αρχή της αναλογικότητας, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ενήργησε κατά τρόπο ανεπίτρεπτο λαμβάνοντας μέτρα που επηρεάζουν το σύνολο των συμφωνιών που είχαν συνάψει μεταξύ τους, μολονότι οι απαγορευμένες συμπεριφορές διαπιστώθηκαν, κατά την άποψή της, σε περιορισμένο μόνο αριθμό περιπτώσεων. Για την ενάγουσα, θα ήταν πιο ενδεδειγμένη αντίδραση η Επιτροπή να την ενημερώσει για την ύπαρξη δυσχερειών και να της ζητήσει να προσαρμόσει τις θέσεις για τις οποίες προέκυπταν μη επιλέξιμες δαπάνες.

142 Συναφώς, επισημαίνεται ότι τα ληφθέντα από την Επιτροπή μέτρα κατά των οποίων βάλλει η ενάγουσα εντάσσονται σε ένα πλαίσιο όπου αποδεικτικά στοιχεία κοινοποιήθηκαν στο θεσμικό αυτό όργανο από τον οργανισμό που είναι επίσημα επιφορτισμένος με την καταπολέμηση της καταχρήσεως κονδυλίων που προέρχονται από την Ένωση, βάσει δε των αποδεικτικών αυτών στοιχείων αποδεικνύεται ότι είχαν διαπραχθεί σοβαρές και επαναλαμβανόμενες απάτες, κατά τη χρήση των κονδυλίων αυτών, από την ενάγουσα.

143 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή μπορούσε να θεωρήσει ότι, περιορίζοντας την αναστολή σε ορισμένες πληρωμές ή καταγγέλλοντας μέρος μόνο των συμφωνιών που έχει συνάψει με την ενάγουσα, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης δεν θα προστατεύονταν κατά τρόπο αρκούντως αποτελεσματικό, κατά παράβαση της υποχρεώσεως που της επιβάλλει το προαναφερθέν άρθρο 317 ΣΛΕΕ. Καθόσον οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν δειγματοληπτικά, η ύπαρξη, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας, διαπιστωμένων παρατυπιών ήταν σε θέση να επηρεάσει την εμπιστοσύνη της Επιτροπής στον αντισυμβαλλόμενό της και να έχει ως αποτέλεσμα την εκ μέρους της Επιτροπής αμφισβήτηση της συμμετοχής της ενάγουσας στο σύνολο των συμβάσεων που είχε συνάψει με την Επιτροπή.

144 Από τις σκέψεις αυτές συνάγεται ότι πρέπει να απορριφθεί ο πέμπτος αγωγικός ισχυρισμός της ενάγουσας, ήτοι ο ισχυρισμός που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

145 Βάσει των σκέψεων αυτών, πρέπει να απορριφθούν οι πέντε αγωγικοί ισχυρισμοί που προβάλλονται από την ενάγουσα προς στήριξη του πρώτου και του δεύτερου αιτήματός της.

Επί του τρίτου και του τετάρτου αιτήματος

146 Με το τρίτο και το τέταρτο αίτημά της, η ενάγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει τα ποσά των οποίων η πληρωμή ανεστάλη παρανόμως στο πλαίσιο των συμβάσεων που υπάγονται στο PC7 και στο H2020, ύψους, αντιστοίχως, 607 404,49 ευρώ και 226 688,68 ευρώ, προσαυξημένα με τόκους υπερημερίας.

147 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως παραδέχεται η Επιτροπή, η ενάγουσα, κατά το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της καταγγελίας, προέβη σε επιλέξιμες δαπάνες των οποίων την πληρωμή θα μπορούσε να ζητήσει σύμφωνα με τις σχετικές συμβατικές διατάξεις.

148 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι η χρηματοδότηση από την Ένωση, κατ' εφαρμογήν συμβάσεων επιχορηγήσεως, δεν συνιστά αμοιβή για την πραγματοποιηθείσα από την ενάγουσα εργασία, αλλά επιχορήγηση η οποία χορηγείται σε έργα που υλοποιεί η ενάγουσα και της οποίας η καταβολή υπόκειται σε συγκεκριμένους, συμβατικά καθορισμένους όρους. Η χρηματοδότηση της Ένωσης προορίζεται να καλύψει αποκλειστικά τις επιλέξιμες δαπάνες, όπως αυτές καθορίζονται στις επίμαχες συμβάσεις.

149 Συναφώς, οι γενικοί όροι των συμφωνιών επιχορηγήσεως που υπάγονται στο PC7 προβλέπουν, στο άρθρο II.39, παράγραφος 1, ότι, σε περίπτωση καταγγελίας, οι συνεισφορές της Επιτροπής περιορίζονται στις επιλέξιμες δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί και έχουν γίνει αποδεκτές μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία αναπτύσσει τα αποτελέσματά της η καταγγελία. Όσον αφορά τις συμφωνίες επιχορηγήσεως που υπάγονται στο Η2020, το άρθρο 50.3.3, στοιχείο b, προβλέπει ότι η Επιτροπή επαληθεύει, βάσει των περιοδικών εκθέσεων, της τελικής εκθέσεως και της εκθέσεως περί της καταβολής των πληρωμών, ότι οι πληρωμές που εισέπραξε ο δικαιούχος δεν υπερβαίνουν τη συνεισφορά της Ένωσης (υπολογιζόμενη με την εφαρμογή του συντελεστή επιστροφής στις επιλέξιμες δαπάνες που έχουν δηλωθεί από τον δικαιούχο και εγκριθεί από την Επιτροπή) και ότι μόνον οι δαπάνες τις οποίες έχει πραγματοποιήσει ο δικαιούχος έως την καταγγελία της συμφωνίας είναι επιλέξιμες.

150 Η ενάγουσα μπορεί συνεπώς να αξιώσει τα ποσά που διεκδικεί μόνον εφόσον αποδείξει, μεταξύ άλλων, ότι τα ποσά αυτά αντιστοιχούν σε επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν έως την ημερομηνία κατά την οποία αναπτύσσει τα αποτελέσματά της η καταγγελία της συμβάσεως.

151 Εν προκειμένω, ωστόσο, η ενάγουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο ούτε προέβαλε ειδικό επιχείρημα επ' αυτού. Περιορίστηκε στο να ζητήσει την πληρωμή των ποσών που αναφέρονται στη σκέψη 146 ανωτέρω, χωρίς να εξηγήσει σε τι αντιστοιχούν τα ποσά αυτά και χωρίς να παρουσιάσει κάποιο στοιχείο δυνάμενο να δικαιολογήσει τα αριθμητικά αυτά στοιχεία βάσει των προβλεπομένων στις συμβατικές διατάξεις απαιτήσεων.

152 Επομένως, το τρίτο και το τέταρτο αίτημα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί το έννομο συμφέρον της ενάγουσας σχετικά με τα αιτήματα αυτά.

Επί του εβδόμου αιτήματος

153 Με το έβδομο αίτημά της, η ενάγουσα ζητεί «επικουρικώς» να διορισθεί πραγματογνώμων στον οποίο να ανατεθεί η διενέργεια οικονομικού ελέγχου των επίμαχων συμβάσεων επιχορηγήσεως προκειμένου να προσδιορισθούν τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών που δεν αποδόθηκαν και τα οποία θα έπρεπε να θεωρηθούν ως αναμφισβήτητα οφειλόμενα. Το αίτημα αυτό πρέπει να ερμηνευθεί ως πρόταση προς το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει τη διεξαγωγή μέτρου αποδείξεως δυνάμει του άρθρου 91, στοιχείο ε', του Κανονισμού Διαδικασίας.

154 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η ενάγουσα φέρει, βάσει των συμβατικών της δεσμεύσεων, το βάρος αποδείξεως των δαπανών της σύμφωνα με τις σχετικές με την απόδειξη επιταγές του άρθρου II.14, παράγραφος 1, των γενικών όρων των συμφωνιών επιχορηγήσεως που υπάγονται στο PC7 και του άρθρου 6 των συμφωνιών επιχορηγήσεως που υπάγονται στο Η2020 (αποφάσεις της 22ας Μαΐου 2007, Επιτροπή κατά ΙΙC, T-500/04, EU:T:2007:146, σκέψεις 104 και 105, της 17ης Ιουνίου 2010, CEVA κατά Επιτροπής, T-428/07 και T-455/07, EU:T:2010:240, σκέψη 141, και της 5ης Οκτωβρίου 2016, European Children's Fashion Association και Instituto de Economía Pública κατά EACEA, T-724/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:600, σκέψη 137).

155 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να κρίνει την ενδεχόμενη ανάγκη συμπληρώσεως των πληροφοριακών στοιχείων που έχει στη διάθεσή του στις υποθέσεις των οποίων έχει επιληφθεί διατάσσοντας μέτρα διεξαγωγής αποδείξεων όπως αυτό που ζητείται εν προκειμένω, τα

οποία δεν μπορούν να αποσκοπούν στο να θεραπεύσουν την παράλειψη του προσφεύγοντος διαδίκου κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, SELEX Sistemi Integrati κατά Επιτροπής, C-481/07 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:461, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω, καθόσον η ενάγουσα δεν απέδειξε τα ποσά που υποστηρίζει ότι έπρεπε να της καταβληθούν, δεν είναι αναγκαίο να ληφθεί το μέτρο αποδείξεως που ζητήθηκε (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2016, Trivisio Prototyping κατά Επιτροπής, T-184/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:652, σκέψη 102).

Επί του στηριζομένου σε εξωσυμβατική ευθύνη αιτήματος αποζημιώσεως

156 Με το πέμπτο αίτημά της, η ενάγουσα θέτει ζήτημα εξωσυμβατικής ευθύνης της Επιτροπής.

157 Με το δικόγραφο της αγωγής, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι έχει υποστεί ζημία ως προς τη φήμη της και ως προς τον όγκο των παραγγελιών της. Τονίζει ότι έχει εκδοθεί προειδοποίηση επαληθεύσεως εις βάρος της στο σύστημα έγκαιρης προειδοποιήσεως της Επιτροπής βάσει των κοινοποιηθεισών από την OLAF πληροφοριών. Οι πληροφορίες αυτές, ωστόσο, συνελέγησαν κατά προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ενάγουσας, γεγονός που συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, ήτοι πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση, από το οικείο θεσμικό όργανο, των ορίων της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει.

158 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η ενάγουσα ζητεί την αποκατάσταση της πρόσθετης υλικής ζημίας που υφίσταται λόγω του πταίσματος της Επιτροπής, η οποία χρησιμοποίησε έκθεση της OLAF καταρτισθείσα βάσει αποδεικτικών στοιχείων που συνελέγησαν παρανόμως προκειμένου να λάβει τα επίμαχα μέτρα. Τονίζει ότι η μη πληρωμή των οφειλόμενων ποσών αντιστοιχεί για αυτήν σε σημαντική απώλεια κύκλου εργασιών, δεδομένου ότι το σύνολο σχεδόν του κύκλου εργασιών της εταιρίας αφορά έργα χρηματοδοτούμενα από την Επιτροπή και τους οργανισμούς της. Επισημαίνει, επίσης, ότι η θέση της σε εκκαθάριση επιδεινώνει την υλική ζημία που έχει υποστεί και ότι η προειδοποίηση αποκλεισμού στο σύστημα έγκαιρης προειδοποιήσεως η οποία έχει εκδοθεί εις βάρος της κατόπιν της κινήσεως της διαδικασίας δικαστικής εξυγιάνσεως δεν της επιτρέπει σε κάθε περίπτωση να λάβει νέα χρηματοδότηση βάσει συμβάσεων επιχορηγήσεως στο πλαίσιο του PC7 ή του H2020.

159 Κατόπιν ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου, η ενάγουσα διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι περιόριζε την επιχειρηματολογία της σχετικά με το πταίσμα που προσάπτει στην Επιτροπή στην παραβίαση του εθνικού δικαίου και την προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τους ελεγκτές της OLAF κατά τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από τις 2 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2014. Κατά την ενάγουσα, το πταίσμα αυτό είχε ως συνέπεια ότι, λόγω της αναστολής των πληρωμών, της καταγγελίας των συμφωνιών και της μη συνάψεως νέων συμβάσεων, δεν μπόρεσε να εξοφλήσει τις οφειλές της και τέθηκε, ως εκ τούτου, σε εκκαθάριση. Θίγοντας τη φήμη της ενάγουσας και εμποδίζοντας κάθε επιχειρηματική επανεκκίνηση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα, η εκκαθάριση αυτή επιδείνωσε την υλική ζημία που υπέστη η ενάγουσα.

160 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτομένης στο θεσμικό όργανο συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και της υπάρξεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, Arcelor κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, T-16/04, EU:T:2010:54, σκέψη 139 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

161 Δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, το ένδικο βοήθημα πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό του όταν δεν πληρούται έστω και μία μόνο από τις εν λόγω προϋποθέσεις (βλ. απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, Arcelor κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, T-16/04, EU:T:2010:54, σκέψη 140 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

162 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η εκ μέρους θεσμικού οργάνου παράβαση συμβατικής ρήτρας δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει, καθαυτή, εξωσυμβατική ευθύνη του εν λόγω οργάνου έναντι αντισυμβαλλομένου με τον οποίο αυτό έχει συνάψει τη σύμβαση που περιέχει την εν λόγω ρήτρα. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, η καταλογιστέα στο εν λόγω θεσμικό όργανο παρανομία είναι καθαρά συμβατικής φύσεως και απορρέει από τη δέσμευση που αυτό έχει αναλάβει ως συμβαλλόμενο μέρος και όχι λόγω μιας οποιασδήποτε άλλης ιδιότητας, όπως είναι αυτή της διοικητικής αρχής. Κατά συνέπεια, όταν συντρέχουν τέτοιες περιστάσεις, το επιχείρημα περί παραβάσεως συμβατικής ρήτρας προς στήριξη αιτήματος αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης πρέπει να κρίνεται αλυσιτελές (απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2015, Synergy Hellas κατά Επιτροπής, T-106/13, EU:T:2015:860, σκέψη 149).

163 Εντούτοις, δεν μπορεί να αποκλειστεί η παράλληλη ύπαρξη συμβατικής και εξωσυμβατικής ευθύνης θεσμικού οργάνου της Ένωσης έναντι ενός αντισυμβαλλομένου. Πράγματι, η φύση των καταλογιστέων σε θεσμικό όργανο αθέμιτων συμπεριφορών που προκαλούν ζημία δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο αγωγής αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης δεν είναι προκαθορισμένη (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2004, Διαμεσολαβητής κατά Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 18ης Δεκεμβρίου 2009, Arizmendi κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 και T-484/04, EU:T:2009:530, σκέψη 65).

164 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι υφίσταται μια τέτοια συνύπαρξη ειδών ευθύνης των οργάνων, αυτή θα εξαρτάται ωστόσο από την προϋπόθεση ότι, αφενός, η καταλογιστέα στο οικείο θεσμικό όργανο παρανομία συνιστά παράβαση όχι μόνο συμβατικής υποχρεώσεως, αλλά και γενικώς επιβαλλόμενης σε αυτό υποχρεώσεως και, αφετέρου, ότι η εν λόγω παρανομία που συνδέεται με την ως άνω γενική υποχρέωση προκάλεσε ζημία διαφορετική από εκείνη που προκύπτει από τη μη ορθή εκτέλεση της συμβάσεως (απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2015, Synergy Hellas κατά Επιτροπής, T-106/13, EU:T:2015:860, σκέψη 150).

165 Εν προκειμένω, η προβαλλόμενη από την ενάγουσα αιτίαση προς στήριξη του αιτήματός της αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, που συνοψίζεται στη σκέψη 159 ανωτέρω, συμπίπτει με τις φερόμενες παραβάσεις συμβατικής φύσεως που προέβαλε η ενάγουσα στο πλαίσιο του πρώτου και του δεύτερου αιτήματός της και δεν προβάλλεται καμία άλλη ζημία πέραν εκείνων που προκύπτουν από τη μη ορθή εκτέλεση της συμβάσεως.

166 Εν πάση περιπτώσει, έχει κριθεί, με την παρούσα απόφαση, κατόπιν εξετάσεως του πρώτου και του δεύτερου ισχυρισμού που προέβαλε η ενάγουσα προς στήριξη της αγωγής στο μέτρο που αυτή αφορά παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων της Επιτροπής, ότι τα επιχειρήματα της ενάγουσας, τα οποία εκτίθενται στη σκέψη 159 ανωτέρω, πρέπει να απορριφθούν.

167 Συνεπώς, καθόσον η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πταίσμα ικανό να θεμελιώσει την ευθύνη της, το αίτημα αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης που διατύπωσε είναι εν πάση περιπτώσει αβάσιμο.

168 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ως άνω στοιχείων, επιβάλλεται η απόρριψη της αγωγής στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

169 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής, στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αγωγή.

2) Καταδικάζει τη Sigma Orionis SA στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαΐου 2018.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 1

Η έρευνα που διεξήγαγε η OLAF 2

Παρέμβαση της Επιτροπής 3

Εθνικές διαδικασίες 4

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 4

Σκεπτικό 6

Επί της αγωγής στο μέτρο που στηρίζεται σε παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων 6

Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου 6

Επί του εφαρμοστέου δικαίου 6

Επί του παραδεκτού 7

– Επί του εννόμου συμφέροντος 7

– Επί της ενστάσεως απαραδέκτου, που αντλείται από ασάφεια και αοριστία του δικογράφου της αγωγής 8

Επί του πρώτου και του δευτέρου αιτήματος 8

– Επί του πρώτου αγωγικού ισχυρισμού, σχετικά με παραβίαση του δεδικασμένου της αποφάσεως του chambre de l'instruction 9

– Επί του δευτέρου αγωγικού ισχυρισμού σχετικά με παραβίαση του γαλλικού δικαίου 10

– Επί του τρίτου αγωγικού ισχυρισμού σχετικά με προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων 14

– Επί του τετάρτου αγωγικού ισχυρισμού, που αντλείται από το γεγονός ότι η έκθεση της OLAF δεν παράγει αποτελέσματα επί των συμφωνιών επιχορηγήσεως που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του H2020 16

– Επί του πέμπτου αγωγικού ισχυρισμού, σχετικά με παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας .. 17

Επί του τρίτου και του τετάρτου αιτήματος 19

Επί του εβδόμου αιτήματος 20

Επί του στηριζομένου σε εξωσυμβατική ευθύνη αιτήματος αποζημιώσεως 21

Επί των δικαστικών εξόδων 23